

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0014

Wysłuchania w toku prowadzone na mocy art. 7 ust. 1 TUE w sprawie Polski i Węgier**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie trwających wysłuchań na mocy art. 7 ust. 1 TUE dotyczących Polski i Węgier (2020/2513(RSP))**

(2021/C 270/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku wzywającego Radę do stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia ⁽¹⁾,
- uwzględniając uzasadniony wniosek Komisji z dnia 20 grudnia 2017 r., złożony zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE, w sprawie praworządności w Polsce: wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie stwierdzenia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Rzeczpospolitą Polską zasady praworządności (COM(2017)0835),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie decyzji Komisji o zastosowaniu art. 7 ust. 1 TUE w związku z sytuacją w Polsce ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie penalizacji edukacji seksualnej w Polsce ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie dyskryminacji osób LGBTI i nawoływania do nienawiści do nich w sferze publicznej, w tym stref wolnych od LGBTI ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej w 2017 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii ustanowienia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich ⁽⁷⁾,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 66.

⁽²⁾ Dz.U. C 129 z 5.4.2019, s. 13.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0058.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0101.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0032.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0349.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- uwzględniając standardowy tryb wysłuchań, o którym mowa w art. 7 ust. 1 TUE, zatwierdzony przez Radę 18 lipca 2019 r.,
  - uwzględniając przyjęcie przez polski Sejm w dniu 20 grudnia 2019 r. projektu zmiany ustawy o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającego do nich szereg poprawek; uwzględniając wniosek polskiego Senatu do Komisji Weneckiej o wydanie w trybie pilnym opinii o ww. projekcie;
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, jak określono w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i co znalazło wyraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz zostało zapisane w międzynarodowych traktatach dotyczących praw człowieka; mając na uwadze, że te wartości, wspólne państwom członkowskim i dobrowolnie przyjęte przez wszystkie państwa członkowskie, stanowią podstawę praw, z których korzystają osoby mieszkające w Unii;
- B. mając na uwadze, że każde wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez państwo członkowskie wartości zapisanych w art. 2 TUE nie dotyczy wyłącznie tego państwa członkowskiego, w którym występuje ryzyko, lecz wywiera również wpływ na pozostałe państwa członkowskie, na ich wzajemne zaufanie, a także na charakter samej Unii i prawa podstawowe obywateli przysługujące im na mocy prawa Unii;
- C. mając na uwadze, że art. 7 ust. 1 TUE stanowi etap prewencyjny, na którym Unia ma możliwość interwencji w przypadku wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wspólnych wartości; mając na uwadze, że takie działanie prewencyjne przewiduje dialog z danym państwem członkowskim i ma na celu uniknięcie ewentualnego nałożenia sankcji;
- D. mając na uwadze, że Komisja i Parlament uruchomiły art. 7 ust. 1 TUE odpowiednio wobec Polski i Węgier po stwierdzeniu wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wartości, na których opiera się Unia;
- E. mając na uwadze, że Rada zorganizowała dotychczas trzy wysłuchania Polski i dwa wysłuchania Węgier na forum Rady do Spraw Ogólnych;
- F. mając na uwadze, że 11 grudnia 2019 r. prezydencja fińska na podstawie art. 339 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i art. 6 ust. 1 regulaminu wewnętrznego Rady dotyczącego poufności posiedzeń zwróciła się o pisemne wyjaśnienie dotyczące naruszenia przepisów zarzucanego urzędnikowi publicznemu z delegacji węgierskiej;
1. odnotowuje wysłuchania zorganizowane przez Radę na mocy art. 7 ust. 1 TUE w reakcji na zagrożenie dla wspólnych wartości europejskich w Polsce i na Węgrzech; z zaniepokojeniem zauważa, że wysłuchania nie są organizowane w sposób regularny, uporządkowany i otwarty; wzywa prezydencję chorwacką i inne przyszłe prezydencje do regularnego organizowania wysłuchań; podkreśla, że wysłuchania muszą być obiektywne, oparte na faktach i przejrzyste oraz że zainteresowane państwa członkowskie muszą współpracować w dobrej wierze na wszystkich etapach tego procesu, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy zapisaną w art. 4 ust. 3 TUE; zaleca, aby w następstwie wysłuchań Rada kierowała do zainteresowanych państw członkowskich konkretne zalecenia, jak zapisano w art. 7 ust. 1 TUE, oraz by wskazywała terminy wykonania tych zaleceń; zwraca uwagę, że wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi można przywrócić tylko wtedy, gdy zagwarantowane zostanie poszanowanie wartości zapisanych w art. 2 TUE, i wzywa Radę do działania w tym kierunku; wzywa państwa członkowskie do respektowania zasady pierwszeństwa prawa UE;
  2. wyraża głębokie zaniepokojenie, że standardowy tryb wysłuchań, o którym mowa w art. 7 ust. 1 TUE, nie zapewnia Parlamentowi takiego samego traktowania jak Komisji i jednej trzeciej państw członkowskich, jeśli chodzi o przedstawienie uzasadnionego wniosku; przypomina, że art. 7 ust. 1 TUE przewiduje równe prawa i równy status proceduralny jednej trzeciej państw członkowskich, Parlamentu i Komisji w odniesieniu do uruchomienia procedury; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki prezydencji fińskiej zmierzające do nawiązania nieformalnego dialogu z Parlamentem, uważa, że nieformalny dialog nie może zastąpić formalnego przedstawienia uzasadnionego wniosku w Radzie; z naciskiem podkreśla, że Parlament nadal czeka na zaproszenie na formalne posiedzenie Rady w oparciu o prawo inicjatywy i zasadę lojalnej współpracy między instytucjami zapisaną w art. 4 ust. 3 TUE; ponownie wzywa Radę do niezwłocznego i pełnego informowania Parlamentu na wszystkich etapach procedury;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

3. wyraża ubolewanie, że w wyniku wysłuchań zainteresowane dwa państwa członkowskie nie poczyniły jeszcze znaczących postępów na drodze do eliminacji wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wartości, o których mowa w art. 2 TUE; zauważa z zaniepokojeniem, że sprawozdania i oświadczenia Komisji oraz organów międzynarodowych, takich jak ONZ, OBWE i Rada Europy, wskazują na pogorszenie sytuacji zarówno w Polsce, jak i na Węgrzech od czasu uruchomienia art. 7 ust. 1 TUE; podkreśla, że brak skutecznego wykorzystania przez Radę art. 7 TUE nadal podważa integralność wspólnych wartości europejskich, wzajemne zaufanie i wiarygodność Unii jako całości; przypomina swoje stanowisko w sprawie decyzji Komisji o zastosowaniu art. 7 ust. 1 TUE w związku z sytuacją w Polsce oraz swój wniosek wzywający Radę do stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia; w związku z tym wzywa Radę do zadbania o to, by podczas wysłuchań na mocy art. 7 ust. 1 TUE odniesiono się również do nowych wydarzeń i oceniono ryzyko naruszenia niezależności sądownictwa, wolności słowa, w tym wolności mediów, wolności sztuk i nauk, wolności zrzeszania się i prawa do równego traktowania; apeluje do Komisji o wykorzystanie w pełni dostępnych narzędzi, w szczególności przyspieszonych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przed Trybunałem Sprawiedliwości i wniosków o zastosowanie środków tymczasowych, aby wyeliminować wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez Polskę i Węgry wartości, na których opiera się Unia;
  4. zauważa, że uzasadniony wniosek Komisji dotyczący praworządności w Polsce ma ograniczony zakres; apeluje do Rady, aby w związku z obecnymi wysłuchaniami zbadała, w jaki sposób zająć się zarzutami dotyczącymi naruszeń praw podstawowych w Polsce;
  5. jest zdania, że przebieg ostatnich wysłuchań prowadzonych na mocy art. 7 ust. 1 TUE ponownie uwypukla pilną potrzebę wprowadzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych (DRF), zaproponowanego przez Parlament, w formie międzyinstytucjonalnego porozumienia przewidującego coroczny niezależny, oparty na dowodach i niedyskryminacyjny przegląd oceniający na równych prawach przestrzeganie przez wszystkie państwa członkowskie UE wartości określonych w art. 2 TUE oraz zaleceń dla poszczególnych krajów, po czym następowalaby debata międzyparlamentarna i stały cykl polityczny DRF w ramach instytucji UE; w związku z tym wzywa Komisję i Radę do niezwłocznego rozpoczęcia negocjacji z Parlamentem w sprawie porozumienia międzyinstytucjonalnego zgodnie z art. 295 TFUE; ponownie podkreśla, że mechanizm ten musi uzupełniać i wzmacniać, a nie zastępować, toczące się i przyszłe postępowania na mocy art. 7 TUE;
  6. przypomina swoje stanowisko w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich oraz wzywa Radę do jak najszybszego rozpoczęcia negocjacji międzyinstytucjonalnych;
  7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i Radzie, prezydentowi, rządowi i parlamentowi Polski oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Węgier, jak również rządowi i parlamentowi państw członkowskich.
-